I sag 77/82

angående en anmodning, som Sozialgericht Stuttgart i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

ANASTASIA PESKELOGLOU

mod

BUNDESANSTALT FÜR ARBEIT, Nürnberg, ved direktøren for Arbeitsamt Stuttgart,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne (EFT af 19. 11. 1979, s. 17),

har

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

sammensat af afdelingsformanden A. O'Keeffe, dommerne P. Pescatore, G. Bosco, T. Koopmans og K. Bahlmann,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingens forløb og de indlæg, der er indgivet i medfør af artikel 20 i protokol vedrørende statutten for De europæiske Fællesskabers Domstol, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

Sagsøgeren i hovedsagen, Peskeloglou, er græsk statsborger og født i 1961; den

29. november 1980 emigrerede hun til Forbundsrepublikken Tyskland for dér at slutte sig til sin ægtefælle.

Hun ansøgte den 31. maj 1981 om en arbejdstilladelse med henblik på at udøve beskæftigelse som køkkenmedhjælperske i en virksomhed i Stuttgart. Den kompetente arbejdsmarkedsmyndighed afslog denne ansøgning med den begrundelse, at sagsøgeren i hovedsagen »ikke havde opfyldt den ventetid på 4, henholdsvis 3 år, der gælder for senere indrejste ægtefæller.«

Den pågældende nationale lovgivning blev ændret til skade for sagsøgeren, efter at hun havde indgivet sin ansøgning om tildeling af arbejdstilladelse.

Ifølge den forelæggende rets oplysninger fremgik det indtil den 13. august 1981 af artikel 19 i Arbeitsförderungsgesetz som affattet ved lov af 19. juni 1969 (BGBl., I, s. 582), at »sagsøgeren [havde] et retskrav på at få tildelt en arbejdstilladelse, dersom under hensyntagen til arbejdsmarkets situation og udvikling den af hende angivne stilling ikke kan besættes med tyske eller udenlandske arbejdstagere, der har fortrin ved formidlingen.«

Denne bestemmelse blev imidlertid ændret ved den 6. lov om ændring af Arbeitsförderungsgesetz (Wartezeitgesetz), der trådte i kraft den 14. august 1981. Den 6. anordning om ændring af anordning om arbejdstilladelse blev vedtaget den 24. september 1981 til gennemførelse af artikel 19, stk. 1, 3. punktum, i Arbeitsförderungsgesetz. Denne anordning trådte i kraft den 1. oktober 1981.

Efter artikel 1, stk. 2, i denne 6. anordning kan der udstedes arbejdstilladelse til førstegangsansættelse for ægtefæller til udenlandske arbejdstagere, »når de i fire år lovligt har befundet sig inden for anordningens anvendelsesområde; ved beskæftigelse inden for erhverv, hvor antallet af de ubesatte stillinger, der er anmeldt til Arbeitsamt, betragteligt overstiger antallet af registrerede arbejdsløse, kan ægtefæller tildeles arbejdstilladelse, såfremt ægtefællen har haft lovligt ophold i to år.«

Sozialgericht nåede på dette grundlag til det resultat, at ifølge de regler, der var gældende i Forbundsrepublikken Tyskland den 1. oktober 1981, kunne den ikke give sagsøgeren medhold. Men da anordningen efter Sozialgericht's opfattelse »kan stride mod artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i slutakten til traktaten om Grækenlands tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber«, fandt retten, at det var nødvendigt at få oplyst, hvorvidt denne bestemmelse »tillader en sådan skærpelse af den nationale retstilstand«, som den, der her foreligger.

Artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne bestemmer:

»De nuværende medlemsstater og Den hellenske Republik kan, indtil den 1. januar 1988, henholdsvis over for græske statsborgere og over for statsborgerne fra de nuværende medlemsstater, opretholde nationale bestemmelser, der kræver forudgående tilladelse, for så vidt angår indvandring med henblik på at udføre lønnet arbejde og/eller adgang til lønnet beskæftigelse.«

»Det er,« ifølge den forelæggende ret, »tvivlsomt, hvorvidt denne omtalte europæiske retsregel tillader den angivne ændring, som skærper betingelserne for den første tildeling af arbejdstilladelse til en græsk statsborger«.

Da der imidlertid består tvivl med hensyn til fortolkningen af artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i tiltrædelsesakten har retten

fundet det fornødent at indbringe sagen for Domstolen og stille den følgende spørgsmål:

»Kan artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne i traktatkomplekset vedrørende Den hellenske Republiks tiltrædelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, Det europæiske Atomenergifællesskab og Det europæiske Kul- og Stålfællesskab (BGBl. 1980, del II, s. 230 ff.) fortolkes således, at den hidtidige nationale ordning vedrørende den første tildeling af arbejdstilladelse til en græsk statsborger efter § 19 i AFG, hvorefter arbejdstilladelsen tildeles efter arbejdsmarkedets situation og udvikling under hensyntagen til de konkrete omstændigheder kan skærpes således, at den første tildeling af arbejdstilladelse også over for en græsk statsborger yderligere kan gøres betinget af tilbagelæggelse af en ventetid på mindst 2 år efter 6. lov om ændring af AFG (ventetidsloven) af 3. august 1981 (BGBl. I, s. 802), jfr. 6. anordning om ændring af anordning om arbejdstilladelse af 24. september 1981 (BGBl. I, s. 1042)?«

Forelæggelseskendelsen blev registreret på Domstolens justitskontor den 23. februar 1982.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg af sagsøgeren i hovedsagen ved advokaterne Gutmann og Wohlfarth, af den græske regering ved advokat Kranidiotis, og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Beschel, Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget.

Ved kendelse af 15. december 1982 har Domstolen konstateret, at ingen medlemsstat eller fællesskabsinstitution, der er part i sagen, har forlangt, at sagen afgøres af den samlede Domstol, og henvist sagen til fjerde afdeling i medfør af artikel 95, stk. 1 og 2, i procesreglementet.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (fjerde afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Den har imidlertid anmodet om, at enten Bundesanstalt für Arbeit eller den tyske regering fremsætter mundtligt indlæg i retsmødet.

II — Skriftlige indlæg i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

Sagsøgeren i hovedsagen er af den opfattelse, at »det stillede spørgsmål må besvares således, at ventetidsloven af 30. august 1981 er i strid med artikel 85 i akten om Grækenlands tiltrædelse af det europæiske Fællesskab.« Efter sagsøgerens opfattelse må overgangsregler, der skal muliggøre en gradvis tilnærmelse af forskellige tilstande, ikke uddybe bestående forskelle mellem de to pågældende sociale ordninger. Den medlemsstat, der gør noget sådant, overtræder princippet om gensidig loyalitet og tillid og krænker den anden kontraherende part.

Den græske regering mener, at det følger af artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i tiltrædelsestraktaten, at medlemsstaterne og Den hellenske Republik er berettigede, men ikke forpligtede til at opretholde deres

pågældende nationale lovgivning indtil den 1. januar 1988, og at de kan mildne nævnte nationale lovgivning, men ikke skærpe den. En skærpende ændring vil nemlig stride mod formålet med en overgangsperiode, som er indført, ikke for at hæmme, men for at lette anvendelsen af fællesskabsretten.

Efter den græske regerings opfattelse skal der ved udløbet af overgangsperioden være opnået en europæisk enhed, som er hovedmålet i traktaten om de europæiske Fællesskaber. En overgangsperiode, der går i modsat retning er et begreb, som er i strid mod fællesskabsretten.

Den græske regering har endvidere gjort gældende, at en medlemsstats gennemførelse af en skærpende lovgivning i overgangsperioden krænker princippet om fællesskabsrettens forrang, og griber ind i opfyldelsen af fællesskabsforpligtelsen (»l'acquit communautaire«) og derfor udgør en tilsidesættelse af en allerede erhvervet ret.

I nærværende sag er der tale om tilsidesættelsen af en af sagsøgerens grundrettigheder, nemlig retten til arbejde, hvorfor en anvendelse af Den europæiske Menneskerettighedskonvention efter den græske regerings opfattelse også kan komme i betragtning.

Den græske regering har dernæst påpeget, at artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i tiltrædelsestraktaten »er direkte anvendelig«, således at den »skaber rettigheder og forpligtelser for medlemsstaternes statsborgere.« Den har herudfra anført, at en eventuel mulighed for en medlemsstat til at skærpe en bestående national lovgivning også ville indebære en tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, idet en sådan ændring »forringer« stillingen for en anden medlemsstats statsborger.

Endelig er en sådan ændring af den nationale lovgivning »utilladelig under hensyn til det såkaldte 'stand-still'-princip«.

Følgelig »har den græske regering foreslået Domstolen, at det forelagte spørgsmål besvares således, at artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i tiltrædelsestraktaten ikke kan fortolkes således, at den tillader en medlemsstat at skærpe sin nationale lovgivning i forhold til den retstilstand, som forelå ved underskrivelsen af tiltrædelsestraktaten.«

Kommissionen har indledningsvis fremhævet, at de retsspørgsmål, som spørgsmålet fra Sozialgericht Stuttgart rejser, vedrører »indholdet og rækkevidden af princippet om den frie bevægelighed i fællesskabsretten.« Dette er et af Fællesskabets grundlæggende principper og hører til de mål, der skal nås ved traktaten, og udgør derfor et hovedpunkt i Fællesskabets særlige opbygning.

En ny medlemsstats tiltrædelse kan ikke medføre en ændring af dette princip inden for rammerne af »vilkårene for optagelsen« og de »tilpasninger ... som optagelsen medfører«, som anført i traktatens artikel 237.

Ganske vist kan de oprindelige medlemsstater over for den nye medlemsstat i en overgangsperiode begrænse retten til fri bevægelighed; imidlertid »kan det kun dreje sig om en midlertidig ordning, der indholdsmæssigt er begrænset til det strengt nødvendige.«

Det er i denne ånd, altså som en undtagelse, hvis gyldighed er tidsmæssigt begrænset og hvis indhold klart angivet,

at de overgangsbestemmelser, der er fastsat i tiltrædelsesaktens artikler 44 ff., er blevet affattet; de skal også fortolkes i denne ånd. Artikel 44 i nævnte tiltrædelsesakt fastlægger klart forholdet mellem reglen og undtagelsen, idet den fastslår, at princippet i artikel 48 i EØF-traktaten finder anvendelse og kun tillader begrænsninger i denne regel inden for de grænser, der udtrykkeligt er fastsat ved artiklerne 45 ff.

Formålet med artikel 45 i tiltrædelsesakten er derfor at tillade medlemsstaterne at »opretholde« deres nationale bestemmelser for at give de ti medlemsstater mulighed for »at gennemføre en gradvis tilpasning til den nye situation.« En fortolkning, hvorefter denne bestemmelse derimod skal anses »som en bemyndigelse til medlemsstaterne til ud over de fastlagte grænser at afvige fra virkeliggørelsen af princippet om den frie bevægelighed«, vil være »i klar modstrid med overgangsordningens formål.«

Endvidere fremgår det klart af udtrykket »opretholde« i samtlige sproglige versioner, at opretholdelsen af status quo, for så vidt angår de nationale bestemmelser, er et mindstekrav, og at der ikke herudover kan tillades nogen begrænsning i princippet om den frie bevægelighed.

Denne fortolkning bestyrkes endvidere af den »fælles erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed«, afgivet at medlemsstaterne i anledning af tiltrædelsen og gentaget i slutakten.

Det er endvidere Kommissionens opfattelse, at nationale regler, som de, der er tale om i nærværende sag, er gennemført »i strid med EØF-traktatens artikel 48 og artikel 45, stk. 1, 1. afsnit, i tiltrædelsesakten, og derfor er ugyldige«.

Efter Kommissionens opfattelse er denne vurdering ikke i modstrid med artikel 45, stk. 2, 2. afsnit, i tiltrædelsesakten. Denne artikel bestemmer, at når en vandrende arbejdstagers familiemedlem har haft bopæl i mindst tre år på den medlemsstats område, hvor den pågældende er bosat sammen med arbejdstageren, kan familiemedlemmet frit tage ansættelse uden videre og uafhængigt af samtlige nationale bestemmelser, således som det fremgår af artiklerne 10 og 11 i Rådets forordning af 15. oktober 1968 nr. 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467).

Selv om betingelsen om ophold i tre år ikke er opfyldt af en vandrende arbejdstagers familiemedlem, finder de almindelige nationale bestemmelser om udenlandske arbejdstageres adgang til at udøve beskæftigelse dog anvendelse på familiemedlemmet i overgangsperioden. Disse nationale bestemmelser er undergivet den »stand-still«-forpligtelse, der er fastsat ved artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i tiltrædelsesakten, hvorfor artikel 45, stk. 2, 2. afsnit ikke kan fortolkes således, at den i strid med nævnte forpligtelse bemyndiger den nationale lovgiver til særligt over for den vandrende arbejdstagers familiemedlemmer at »sænke« gunstigere bestående nationale regler til det ugunstigere niveau, der gælder efter fællesskabsretten.

Dette ville nemlig indebære, at en kategori af personer, som efter ånden i og hensigten med overgangsreglerne skal sikres en fortrinsstilling, nemlig græske statsborgeres familiemedlemmer, ville befinde sig i en ugunstigere situation end andre græske statsborgere, der uden

videre kan påberåbe sig »stand-still«-forpligtelsen i artikel 45, stk. 1, 2. afsnit.

Kommissionen har derfor foreslået, at det spørgsmål, der er stillet af Sozialgericht Stuttgart, besvares således:

»Artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne skal fortolkes således, at bestemmelsen udelukker, at de på tiltrædelsestidspunktet gældende nationale bestemmelser, der kræver forudgående tilladelse, for så vidt angår indvandring med henblik på at udføre lønnet arbejde og/eller adgang til lønnet beskæftigelse, kan ændres af national lovgiver således, at de rettigheder, som i medfør af nævnte nationale bestemmelser tilkommer græske vandrende arbejdstagere og deres familiemedlemmer, underkastes yderligere begrænsninger.«

III — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 26. januar 1983 er der afgivet mundtlige indlæg af sagsøgeren i hovedsagen ved advokat Gutmann, den græske regering ved dens befuldmægtigede, Evagelos Tsekouras, og af Kommissionens juridiske tjeneste, som alle ligeledes har besvaret de af Domstolen stillede spørgsmål.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 23. februar 1983.

Præmisser

1 Ved kendelse af 15. februar 1982, indgået til Domstolen den 23. februar 1982, har Sozialgericht Stuttgart i medfør af EØF-traktatens artikel 177 stillet et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne (EFT af 19. 11. 1979, s. 17) — herefter benævnt tiltrædelsesakten.

2 Spørgsmålet blev rejst under en sag for Sozialgericht Stuttgart mellem Anastasia Peskeloglou, der er græsk statsborger og bosat i Forbundsrepublikken Tyskland, og Bundesanstalt für Arbeit, Nürnberg, vedrørende A. Peskeloglou's ret til arbejdstilladelse.

3 A. Peskeloglou immigrerede den 29. november 1980 til Forbundsrepublikken Tyskland for dér at slutte sig til sin ægtefælle. Hun ansøgte den 31. maj om

en arbejdstilladelse med henblik på en stilling i en virksomhed i Stuttgart; denne ansøgning blev afslået af det kompetente Arbeitsamt med den begrundelse, at sagsøgeren i hovedsagen »ikke have opfyldt den ventetid på 4, hhv. 3 år, der gælder for senere indrejste ægtefæller«.

4 Ifølge Sozialgericht gav de nationale bestemmelser, der fandt anvendelse indtil den 13. august 1981 — artikel 19 i Arbeitsförderungsgesetz som affattet ved lov af 19. juni 1969 (BGBl. I, s. 582) — ægtefællen til en udenlandsk arbejdstager en ret til en arbejdstilladelse, når den af den pågældende angivne stilling under hensyntagen til arbejdsmarkedets situation og udvikling ikke kunne besættes med tyske eller udenlandske arbejdstagere, er havde fortrin ved formidlingen.

5 Herefter blev de nævnte bestemmelser derimod ændret således, at det siden den 1. oktober 1981 har været gældende ret, at der kun kan udstedes arbejdstilladelse til førstegangsansættelse for ægtefæller til udenlandske arbejdstagere, når de i fire år lovligt har haft ophold i Forbundsrepublikken Tyskland; dog gælder det, at »ved beskæftigelse inden for erhverv, hvor antallet af de ubesatte stillinger, der er anmeldt til Arbeitsamt, betragteligt overstiger antallet af registrerede arbejdsløse, kan ægtefæller tildeles arbejdstilladelse, såfremt ægtefællen har haft lovligt ophold i 2 år«.

6 Det var Sozialgericht's opfattelse, at den måtte træffe afgørelse på grundlag af den ændrede lovgivning, og den fandt, at ifølge de regler, der var gældende den 1. oktober 1981, kunne den ikke give sagsøgeren medhold. Da retten imidlertid var i tvivl om, hvorvidt den således gennemførte ændring var forenelig med artikel 45, stk. 1, i tiltrædelsesakten, besluttede den at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende spørgsmål:

»Kan artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne i traktatkomplekset vedrørende Den hellenske Republiks tiltrædelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, Det europæiske Atomenergifællesskab og Det europæiske Kul- og Stålfællesskab (BGBl. 1980, del II, s. 230 ff.) fortolkes således, at den hidtidige nationale ordning vedrørende den første tildeling af arbejdstilladelse til en græsk statsborger efter § 19 i AFG, hvorefter arbejdstilladelsen tildeles efter arbejdsmarkedets situation og udvikling under

hensyntagen til de konkrete omstændigheder, kan skærpes således, at den første tildeling af arbejdstilladelse også over for en græsk statsborger yderligere kan gøres betinget af tilbagelæggelse af en ventetid på mindst 2 år efter 6. lov om ændring af AFG (ventetidsloven) af 3. august 1981 (BGBl. I, s. 802), jf. 6. anordning om ændring af anordning om arbejdstilladelse af 24. september 1981 (BGBl. I, s. 1042)?«

7 Sozialgericht Stuttgart ønskede med spørgsmålet at få oplyst, om artikel 45, stk. 1, i tiltrædelsesakten tillader en skærpelse over for græske statsborgere af de før den 14. august 1981 gældende regler i form af indførelse af et bopælskrav som yderligere betingelse for udstedelse af arbejdstilladelse.

8 Det bestemmes i tiltrædelsesaktens artikel 45, stk. 1, 1. afsnit, at artikel 1-6 og 13-23 i Rådets forordning nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467) i de nuværende medlemsstater først skal finde anvendelse over for græske statsborgere fra den 1. januar 1988. 2. afsnit bestemmer, at de nuværende medlemsstater i overgangsperioden over for græske statsborgere kan opretholde nationale bestemmelser, der kræver forudgående tilladelse, for så vidt angår indvandring med henblik på at udføre lønnet arbejde og/eller adgang til lønnet beskæftigelse.

9 Denne bestemmelse finder således anvendelse på alle græske arbejdstagere, mens retsstillingen for ægtefæller og børn, der forsørges, udtrykkeligt er omfattet af tiltrædelsesaktens artikel 45, stk. 2. Dette stykke bestemmer i 1. afsnit, at artikel 11 i forordning nr. 1612/68, der blandt andet giver ægtefællen ret til beskæftigelse, først gælder i de nuværende medlemsstater over for græske statsborgere fra den 1. januar 1986. Som en overgangsforanstaltning bestemmes det i 2. afsnit, at arbejdstagerens familiemedlemmer har ret til at udøve beskæftigelse på den medlemsstats område, hvor de er bosat sammen med arbejdstageren, såfremt de i mindst tre år har haft bopæl på

dette område, hvilket tidsrum nedsættes til 18 måneder fra den 1. januar 1984. Imidlertid bestemmes det udtrykkeligt i 3. afsnit, at reglerne i stk. 2 »berører ikke nationale bestemmelser, der er mere fordelagtige«.

10 Sagsøgeren i hovedsagen i nærværende tilfælde er græsk statsborger og gift med en arbejdstager af samme nationalitet; hun er således omfattet både af artikel 45, stk. 1, og af artikel 45, stk. 2. Da spørgsmålet fra den nationale ret udtrykkeligt omfatter artikel 45, stk. 1, er det i første række denne bestemmelse, der skal undersøges.

11 Ifølge overgangsbestemmelsen i artikel 45, stk. 1, 2. afsnit, i tiltrædelsesakten kan de oprindelige medlemsstater indtil den 1. januar 1988 over for græske statsborgere opretholde nationale bestemmelser, der kræver forudgående tilladelse, for så vidt angår indvandring med henblik på at udføre lønnet arbejde eller adgang til lønnet beskæftigelse. Det skal bemærkes, at den samme adgang forbeholdes Grækenland i forhold til de andre medlemsstater.

12 Bestemmelsen, der har til formål at undgå, at der som følge af tiltrædelsen opstår forstyrrelser på arbejdsmarkedet både i Grækenland og de andre medlemsstater på grund af pludselige og omfattende bevægelser i arbejdskraften, udgør en fravigelse af princippet om den frie bevægelighed for arbejdstagere i EØF-traktatens artikel 48. Derfor må bestemmelsen fortolkes snævert, hvilket også fremgår af artikel 44 i tiltrædelsesakten, der opstiller princippet om den umiddelbare anvendelighed af traktatens artikel 48, dog med forbehold af overgangsbestemmelserne, der blandt andet er fastsat i artikel 45.

13 Heraf følger, at Forbundsrepublikken Tyskland er bemyndiget til at opretholde allerede gældende begrænsninger, men ikke under nogen omstændigheder i overgangsperioden kan skærpe betingelserne for adgangen til beskæftigelse for græske statsborgere ved at indføre nye restriktive foranstaltninger.

14 Artikel 45, stk. 2, strider ikke mod dette resultat. Det er nemlig udelukket at fortolke artikel 45, stk. 2, således, at den nationale lovgiver kan skærpe

vilkårene for retten til beskæftigelse alene for ægtefæller og familiemedlemmer, idet dette nemlig ville have den uantagelige konsekvens, at disse ville blive ugunstigere stillet end de øvrige græske statsborgere.

15 Det forelagte spørgsmål må derfor besvares således, at artikel 45, stk. 1, i tiltrædelsesakten skal fortolkes således at bestemmelsen ikke tillader, at nationale bestemmelser vedrørende den første tildeling af arbejdstilladelse til en græsk statsborger skærpes, efter at tiltrædelsesakten er trådt i kraft.

Sagens omkostninger

16 De udgifter, der er afholdt af den græske regering og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Sozialgericht Stuttgart ved kendelse af 15. februar 1982, for ret:

Artikel 45, stk. 1, i akten vedrørende vilkårene for Den hellenske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne (EFT af 19. 11. 1979, s. 17) skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke tillader, at nationale

bestemmelser vedrørende den første tildeling af arbejdstilladelse til en græsk statsborger skærpes, efter at tiltrædelsesakten er trådt i kraft.

O'Keeffe Pescatore Bosco

Koopmans Bahlmann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 23. marts 1983.

P. Heim
Justitssekretær

A. O'Keeffe
Formand for fjerde afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN FREMSAT DEN 23. FEBRUAR 1983 [1]

Høje Domstol.

Anastasia Peskeloglou er græsk statsborger. Den 28. november 1980 rejste hun til Forbundsrepublikken Tyskland for det at slutte sig til sin mand, som øjensynlig også er græsk statsborger og som arbejder i Tyskland. Den 31. maj 1981 ansøgte hun om arbejdstilladelse for at tage ansættelse som køkkenmedhjælperske i Stuttgart. Dette blev afslået. Tilsyneladende blev den oprindelige beslutning truffet den 30. juni 1981, mens der blev givet afslag på en klage over den den 28. august 1981.

Anastasia Peskeloglou anlagde sag ved Sozialgericht, Stuttgart, mod Bundesanstalt für Arbeit med påstand om annullation af afslaget på at få arbejdstilladelse. Følgende forhold blev anført for denne ret:

a) Artikel 19 i Arbeitsförderungsgesetz (som ændret ved lov af 19. 6. 1961, BGBl. I, s. 582) bestemte, at udenlandske statsborgere skulle have arbejdstilladelse; udstedelsen heraf afhang af forholdene på arbejdsmarkedet og de konkrete omstændigheder;

1 — Oversat fra engelsk.